

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 16ης Νοεμβρίου 2006 *

Στην υπόθεση T-32/04,

Lichtwer Pharma AG, με έδρα το Βερολίνο (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους
H. Kunz-Hallstein και R. Kunz-Hallstein, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

**Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά
σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**, εκπροσωπούμενου από τον
J. Weberndörfer,

καθού,

έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ:

Laboratoire L. Lafon SA, με έδρα το Maisons-Alfort (Γαλλία),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

με αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως του τετάρτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 13ης Νοεμβρίου 2003 (υπόθεση R 1007/2002-4), καθόσον η απόφαση αυτή αφορά την κατανομή των εξόδων των διαδικασιών ανακοπής και προσφυγής, στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Μ. Βηλαρά, πρόεδρο, F. Dehousse και D. Šnáby, δικαστές,
γραμματέας: C. Kristensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 29 Ιανουαρίου 2004,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως του ΓΕΕΑ, το οποίο κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 8 Ιουνίου 2004,

κατόπιν της συνεδριάσεως της 2ας Φεβρουαρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 23 Ιουνίου 1999, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση για την καταχώριση κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής

Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί (στο εξής: κανονισμός 40/94). Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λεκτικό σημείο Lyco-A για προϊόντα που υπάγονται στις κλάσεις 5, 29 και 30, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας που αφορά τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί.

- 2 Η Queisser Pharma GmbH & Co. άσκησε ανακοπή, δυνάμει του άρθρου 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, κατά της καταχώρισεως του αιτουμένου σήματος, η οποία βασίζεται στο προγενέστερο σήμα LYCO PROTECT. Με την υπ' αριθ. 3111/2002 απόφαση, της 30ής Οκτωβρίου 2002, το τμήμα ανακοπών απέρριψε την ανακοπή της Queisser Pharma με την αιτιολογία ότι δεν υπήρχε κίνδυνος συγχύσεως. Κατά της αποφάσεως αυτής δεν ασκήθηκε προσφυγή.

- 3 Η Laboratoire L. Lafon SA άσκησε ανακοπή, δυνάμει του άρθρου 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, κατά της καταχώρισεως του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση, η οποία βασίζεται στο προγενέστερο σήμα LYOC. Με την υπ' αριθ. 3108/2002 απόφαση, της 30ής Οκτωβρίου 2002, το τμήμα ανακοπών απέρριψε την ανακοπή της Laboratoire L. Lafon με την αιτιολογία ότι δεν υπήρχε κίνδυνος συγχύσεως.

- 4 Η Medicom Pharma AG άσκησε ανακοπή, δυνάμει του άρθρου 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, κατά της καταχώρισεως του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση, η οποία βασίζεται στο προγενέστερο σήμα LYCO Q10. Με την υπ' αριθ. 3110/2002 απόφαση, της 31ης Οκτωβρίου 2002, το τμήμα ανακοπών δέχθηκε την ανακοπή της Medicom Pharma και αρνήθηκε την καταχώριση του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση. Κατά της αποφάσεως αυτής δεν ασκήθηκε προσφυγή.

- 5 Στις 16 Δεκεμβρίου 2002, η Laboratoire L. Lafon κατέθεσε υπόμνημα ενώπιον του ΓΕΕΑ, στο οποίο αναφέρονται τα εξής:

«Σύμφωνα με τα άρθρα 57, 58 και 59 του [κανονισμού 40/94], σας ενημερώνουμε ότι η Laboratoire L. Lafon προτίθεται να ασκήσει προσφυγή κατά [της υπ' αριθ. 3108/2002 αποφάσεως]. Συνεπώς, χρεώστε αμέσως στον λογαριασμό μας [...] το ποσό των 800 ευρώ. Το εκθέτον τους λόγους προσφυγής υπόμνημα θα κατατεθεί πριν από τις 28 Φεβρουαρίου [2003].»

- 6 Στις 3 Φεβρουαρίου 2003, η Laboratoire L. Lafon κατέθεσε υπόμνημα με τους λόγους της προσφυγής.

- 7 Στις 21 Μαρτίου 2003, το ΓΕΕΑ ενημέρωσε την προσφεύγουσα και τη Laboratoire L. Lafon ότι η υπ' αριθ. 3110/2002 απόφαση, της 31ης Οκτωβρίου 2002, με την οποία έγινε δεκτή η ανακοπή της Medicom Pharma, κατέστη απρόσβλητη.

- 8 Στις 10 Απριλίου 2003, η προσφεύγουσα κατέθεσε υπόμνημα με το οποίο παρατήρησε ότι η προσφυγή είχε απολέσει το έρεισμά της και, στις 11 Απριλίου 2003, η Laboratoire L. Lafon κατέθεσε υπόμνημα με το οποίο παρατήρησε ότι η διαδικασία είχε λήξει.

- 9 Με απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2003 (υπόθεση R 1007/2002-4) (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), το τέταρτο τμήμα προσφυγών αναγνώρισε ότι η διαδικασία προσφυγής είχε καταστεί άνευ αντικειμένου λόγω της καταστάσεως απρόσβλητης αποφάσεως περί μη καταχωρίσεως του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση από την προσφεύγουσα. Με την εν λόγω απόφαση, το τμήμα

προσφυγών καταδίκασε, εξάλλου, την προσφεύγουσα στα τέλη και τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής και της διαδικασίας προσφυγής. Με την ένατη αιτιολογική σκέψη της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών αιτιολόγησε την απόφαση επί των εξόδων ως εξής:

«Εφόσον η αίτηση καταχωρίσεως του κοινοτικού σήματος Lyco-A απορρίφθηκε ex tunc, αν και με χωριστή διαδικασία, η καθής θα ήταν ο ηττηθείς διάδικος επίσης στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας. Συνεπώς, αυτή φέρει τα τέλη και τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για τις διαδικασίες ανακοπής και προσφυγής.»

Αιτήματα των διαδίκων

10 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει το σημείο 2 του διατακτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως·
- να καταδικάσει το καθού στα δικαστικά έξοδα.

11 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 12 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, τρεις λόγους ακυρώσεως. Με τον πρώτο λόγο, η προσφεύγουσα επικαλείται παράβαση των διατάξεων του κανόνα 48, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και του κανόνα 49, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού 40/94 (ΕΕ L 303, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί (στο εξής: κανονισμός 2868/95), καθώς και την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, εκτιμώντας ότι το τμήμα προσφυγών ήταν υποχρεωμένο να κρίνει απαράδεκτη την προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών. Ο δεύτερος λόγος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 και την παραβίαση της αρχής της επιείκειας, καθόσον το τμήμα προσφυγών άσκησε εσφαλμένως την εξουσία του εκτιμήσεως ως προς την κατανομή των διαδικαστικών εξόδων. Τέλος, στο πλαίσιο του τρίτου λόγου, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι το ΓΕΕΑ όφειλε, σύμφωνα με τους κανόνες 21 και 51 του κανονισμού 2868/95, να επιστρέψει στους διαδίκους το ήμισυ των τελών της ανακοπής και το σύνολο των τελών της προσφυγής. Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι πρέπει κατ' αρχάς να εξεταστεί ο δεύτερος λόγος.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 13 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως, σύμφωνα με την οποία η προσφεύγουσα θα ήταν ο ηττηθείς διάδικος στο πλαίσιο της επίμαχης διαδικασίας και όφειλε να φέρει εξ αυτού του λόγου τα συναφή έξοδα, είναι εσφαλμένη.
- 14 Η προσφεύγουσα θεωρεί, πρώτον, ότι το τμήμα προσφυγών εφάρμοσε εσφαλμένα το άρθρο 81, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94. Συναφώς, θεωρεί ότι ερμηνεία της διατάξεως αυτής υπό το φως του γερμανικού δικαίου, που χρησίμευσε ως παράδειγμα για τις αντίστοιχες διατάξεις του κανονισμού, δείχνει ότι το τμήμα προσφυγών όφειλε να εξετάσει ποια θα ήταν η πιθανή έκβαση της εκκρεμούς

διαδικασίας ανακοπής μεταξύ της προσφεύγουσας και της Laboratoire L. Lafon. Θεωρεί εξάλλου ότι η ευδοκίμηση της ανακοπής δεν μπορεί να επιφέρει την *ex tunc* άρνηση καταχωρίσεως του σήματος αλλά μόνον *ex nunc*. Σε αντίθετη περίπτωση, το ΓΕΕΑ όφειλε να επιστρέψει, στην περίπτωση ευδοκίμησης της ανακοπής, όλα τα τέλη της ανακοπής σχετικά με τις άλλες διαδικασίες που εκκρεμούν ακόμη, εφόσον η αίτηση θα είχε θεωρηθεί ως ουδέποτε υπάρξασα. Η προσφεύγουσα παραθέτει συναφώς τον κανόνα 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 2868/95. Η προσφεύγουσα θεωρεί, τέλος, ότι ο κανόνας 21 του κανονισμού 2868/95 δείχνει ότι η πρόθεση του νομοθέτη δεν ήταν να φέρει ο ηττηθείς διάδικος τα έξοδα που αφορούν όλες τις εκκρεμείς διαδικασίες ανακοπής.

- 15 Η προσφεύγουσα θεωρεί, δεύτερον, ότι η αιτιολογία του τμήματος προσφυγών δεν δικαιολογεί παρέκκλιση από την αρχή της επιείκειας. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, η αρχή της επιείκειας απαιτεί να κατανέμονται ισομερώς τα έξοδα οσάκις, όπως εν προκειμένω, η μια εκ των ανακοπών κατά της ίδιας αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος οδηγεί στην απόρριψη αυτής. Από τις οδηγίες σχετικά με τις ενώπιον του ΓΕΕΑ διαδικασίες προκύπτει, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, ότι η καταδίκη στο σύνολο των εξόδων δεν συνιστά τον κανόνα παρά μόνον οσάκις ο ένας εκ των διαδίκων θέτει τέρμα στη διαδικασία. Υπενθυμίζει ότι, στη σελίδα 130 του σχεδίου οδηγιών που αφορούν τη διαδικασία ανακοπής, αναφέρεται το εξής:

«Επειδή καμία απόφαση δεν εκδόθηκε επί των εξόδων, το τμήμα ανακοπών κανονίζει τα έξοδα κατά την κρίση του (άρθρο 81, παράγραφος 4, του [κανονισμού 40/94]). Το Γραφείο δεν μπορεί να καθορίσει ποιος εκ των διαδίκων είναι “νικήσας ή ηττηθείς” και, επομένως, εφαρμόζοντας την αρχή της επιείκειας, έκαστος των διαδίκων φέρει τα δικά του έξοδα.»

- 16 Το ΓΕΕΑ ζητεί την απόρριψη του λόγου αυτού.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 17 Κατά το άρθρο 81, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, «[σ]ε περίπτωση καταργήσεως της δίκης, [...] το τμήμα προσφυγών κανονίζει τα έξοδα κατά την κρίση του».
- 18 Από το γράμμα της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως κατά την κατανομή των διαδικαστικών εξόδων στο πλαίσιο απόφασεως περί καταργήσεως της δίκης [βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη του Πρωτοδικείου της 12ης Ιουλίου 2005, T-163/04, Schäfer κατά ΓΕΕΑ — ΚοΚα (Mike's MEALS ON WHEELS), που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 55]. Υπό αυτές τις περιστάσεις, ο κοινοτικός δικαστής δεν μπορεί να υποκαταστήσει το τμήμα προσφυγών στην εκτίμησή του. Εντούτοις, σ' αυτόν απόκειται να ελέγξει αν, λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμήσεις που οδήγησαν το τμήμα προσφυγών στην εκτίμησή του, αυτό υπερέβη τα όρια της εξουσίας του εκτιμήσεως και έκανε χρήση της εν λόγω εξουσίας κατά τρόπο προδήλως εσφαλμένο.
- 19 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, με την προσβαλλομένη απόφαση, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε, κατ' αρχάς, ότι η διαδικασία προσφυγής κατέστη άνευ αντικειμένου λόγω της καταστάσεως απρόσβλητης απόφασης περί μη καταχωρίσεως του σήματος του οποίου ζητεί την καταχώριση η προσφεύγουσα και την καταδίκασε στη συνέχεια, βάσει του άρθρου 81, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, να φέρει και τα έξοδα των διαδικασιών ανακοπής και προσφυγής.
- 20 Το τμήμα προσφυγών αιτιολόγησε συναφώς την απόφασή του επιβεβαιώνοντας ότι «[ε]φόσον η αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος [...] απορρίφθηκε ex tunc, αν και με χωριστή διαδικασία, [η προσφεύγουσα] θα ήταν ο ηττηθείς διάδικος επίσης στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας».

- 21 Κατ' αρχάς, δεν αμφισβητείται ότι η διαδικασία ανακοπής, η οποία οδήγησε στην απόρριψη της καταχώρισης του σήματος του οποίου την καταχώριση ζητεί η προσφεύγουσα, και η διαδικασία μεταξύ αυτής και της Laboratoire L. Lafon, της οποίας επελήφθη εν προκειμένω το τμήμα προσφυγών, στηρίζονται σε διαφορετικά πραγματικά στοιχεία. Επομένως, η εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των συγκρουομένων σημάτων στο πλαίσιο εκάστης των διαδικασιών αυτών συνεπάγεται τη λήψη υπόψη όλων των πραγματικών και νομικών στοιχείων που επικαλέστηκαν σε κάθε περίπτωση οι διάδικοι,
- 22 Υπό τις συνθήκες αυτές, το γεγονός ότι έγινε δεκτή μια ανακοπή, αν και στερήθηκαν αντικείμενου οι παράλληλες διαδικασίες, ουδώς επιτρέπει να καθοριστεί ποιος από τους διαδίκους αυτών των παραλλήλων διαδικασιών θα ηττάτο. Συγκεκριμένα, ο καθορισμός του ηττηθέντος διαδίκου στο πλαίσιο δεδομένης διαδικασίας δεν μπορεί παρά να βασίζεται στο αντικείμενο και το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, όπως αυτά καθορίζονται από τους ισχυρισμούς των διαδίκων.
- 23 Εξάλλου, χωρίς να είναι αναγκαία η απόφαση επί των αποτελεσμάτων απόφασης περί απορρίψεως αιτήσεως για την καταχώριση σήματος, η καταδίκη του αιτούντος την καταχώριση σήματος, του οποίου η αίτηση καταχώρισεως απορρίφθηκε, να φέρει τα έξοδα οποιασδήποτε ενδεχόμενης παράλληλης διαδικασίας δεν μπορεί να απορρέει αυτόματα, όπως το προϋποθέτει η προσβαλλομένη απόφαση, από την απόφαση που δέχεται μια από τις ανακοπές που ασκήθηκαν κατά της αιτήσεως αυτής.
- 24 Κατόπιν των εκτιμήσεων αυτών, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η προσφεύγουσα ορθώς ισχυρίζεται ότι η αιτιολογία του τμήματος προσφυγών πάσχει πρόδηλη πλάνη καθόσον με αυτή κρίθηκε ότι, λόγω της απορρίψεως της αιτήσεως για την καταχώριση σήματος στο πλαίσιο άλλης διαδικασίας ανακοπής, η προσφεύγουσα θα ήταν ο ηττηθείς διάδικος στο πλαίσιο διαδικασίας μεταξύ αυτής και της Laboratoire L. Lafon και όφειλε για τον λόγο αυτό να φέρει τα τέλη και τα έξοδα των διαδικασιών ανακοπής και προσφυγής. Με αυτή την εκτίμηση, το τμήμα προσφυγών υπερέβη τα όρια της εξουσίας του εκτιμήσεως του άρθρου 81, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94.

- 25 Συνεπώς, το σημείο 2 του διατακτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να ακυρωθεί, χωρίς να είναι ανάγκη να εξεταστούν οι λοιποί λόγοι που προβλήθηκαν από την προσφεύγουσα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 26 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Επειδή το ΓΕΕΑ ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με τα αιτήματα της προσφεύγουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει το σημείο 2 του διατακτικού της αποφάσεως του τετάρτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) της 13ης Νοεμβρίου 2003 (υπόθεση R 1007/2002-4).

2) Καταδικάζει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

Βηλαράς

Dehousse

Šváby

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Νοεμβρίου 2006.

Ο Γραμματέας

E. Coulon

Ο Πρόεδρος

M. Βηλαράς